

Анотація обов'язкової дисципліни
Інформація для студентів

Назва дисципліни	Лексикологія з порівняльним компонентом (арабська мова)
Викладач	Ахмад Гарібо Гарібо, ст. викладач кафедри східних мов та міжкультурної комунікації. Факультет іноземних мов, 61000, м. Харків, майдан Свободи, 4, головний корпус, сьомий поверх, к. 7-65. Тел.: (057) 707-53-43 , 0734658379. Електронна адреса кафедри: skhidnimovy@karazin.ua
Курс та семестр, у якому планується вивчення дисципліни	<i>3 курс, 6 семестр</i>
Факультети (навчально-наукові інститути), студентам яких пропонується вивчати дисципліну	Факультет іноземних мов, спеціальність «ОПП Переклад (арабська та англійська мови)»
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує дисципліна	Мета дисципліни в контексті підготовки бакалаврів полягає у вдосконаленні та систематизації знань про мову, подальшому розвитку розуміння мови як інтегрованої сигніфікативної одиниці, що постійно розвивається, і зокрема, принципів організації та функціонування лексичних систем арабської та української мов у зіставленні. Основними завданнями вивчення дисципліни є Головніми завданнями курсу в контексті підготовки майбутніх перекладачів: - Висвітлення теоретичних аспектів курсу, а саме ознайомлення студентів з категоріальним апаратом та основними поняттями дисципліни, основними напрямками досліджень у галузі лексикологічних студій Навчити студентів розпізнавати аломорфні та ізоморфні риси у лексичних системах арабської та української мов; Розвиток у студентів вмінь виявлення спільних та відмінних явищ у лексичних системах арабської та української мов у їх зіставленні на семасіологічному зрізі; Сприяння розвитку у студентів вмінь та навичок користування різними видами словників; Виявлення засобами феномена негомогенності і неконгруентності семантичного обсягу лексичних одиниць у зіставляваних мовах можливих труднощів при перекладі та опанування студентами вмінням пошуку адекватних засобів перекладу лексичних одиниць знати: алузі лексикологічних досліджень, провідних вітчизняних і зарубіжних вчених у них; етимологічний склад арабської та української мов, поняття, що складають спільнослов'янський та спільногерманський лексичні пласти; сучасні джерела поповнення словникового складу української та арабської мов;

	спільні та відмінні риси морфемної будови арабського та українського слова; продуктивні та непродуктивні способи словотворення в арабській та українській мовах; сучасні словотворчі процеси та тенденції у зіставлюваних мовах; основні концепції щодо визначення поняття слова, значення слова, типів значень, характеру сполучуваності лексичних одиниць; принципи будови семантично-функціональних полів та групування слів у семантичні, тематичні класи; характер відношень між елементами/ конститuentами; знати образний ресурс мови: епітети, гіпербола, мейозис, літота; вміти: застосовувати методи семного, трансформаційного, субституційного, конститuentного аналізів до досліджуваних лексичних явищ; визначити походження слова; зробити морфемний аналіз слова, віднайти вільні чи зв'язані морфеми; проаналізувати характер деривації, визначити тип словотвору лексеми і її перекладного еквівалента; розпізнавати частиномовну приналежність афіксів; визначати семантичні процеси у слові; визначати характер мотивації значення; розпізнавати денотативні / конотативні значення слова; визначати характер сполучуваності, виявляти вільні словосполучення та сталі вирази; визначати класи фразеологічних одиниць; добирати ідеографічні та стилістичні синоніми; семантичні, дериваційні антоніми; доповнювати системи гіпонімами, гіперонімами; застосовувати метод семного аналізу для виявлення рівня семантичного обсягу лексичної одиниці у мові оригіналу та у мові перекладу; визначати, до якого функціонального пласту належить лексична одиниця; розпізнавати архаїзми, історизми, неологізми у порівнюваних мовах; відрізнити полісемне слово від омоніма, пароніма; робити правильний переклад паронімів з арабської мови на українську та навпаки; визначати характер перенесення значень у лексичних одиницях: метафора, метонімія; оречно застосовувати образний ресурс мови при перекладі.
--	--

Опис дисципліни

Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни	Немає
Максимальна кількість студентів, які можуть одночасно навчатися	5 студентів
Теми аудиторних занять та самостійної роботи	Тема 1. Лексикологія як лінгвістична дисципліна. Предмет, цілі, завдання лексикології та її зв'язок з іншими лінгвістичними дисциплінами. Розділи лексикології. Тема 2. Слово як основна одиниця мовної системи. Поняття лексеми. Тема 3. Аспекти вивчення словникового складу мови.

	Тема 4. Структура словникового складу. Системні відношення між лексичними одиницями. Стратифікація словникового складу. Шляхи поповнення і розвитку словникового складу арабської мови. Тема 5. Семантична структура слова. Лінгвістичний та екстралінгвістичний компоненти в значенні слова. Основні типи лексичних значень слова. Тема 6. Моносемія і полісемія в лексиконі арабської мови. Тема 7. Омонімія, синонімія, антонімія в лексиконі арабської мови. Лексико-семантичні та тематичні групи слів. Семантичні суви в процесі історичного розвитку слова. Тема 8. Стратифікація словникового складу сучасної арабської літературної мови. Загальноживана, стилістично-маркована та термінологічна лексика. Нейтральна та емоційно забарвлена лексика. Неологізми і архаїзми. Запозичення та інтернаціоналізми. Тема 9. Ядро і периферія словникового складу. Тема 10. Фразеологія арабської літературної мови. Поняття фразеологічної одиниці. Тема 11. Основні види фразеологічних одиниць. Тема 12. Класифікація фразеологізмів арабської літературної мови. Тема 13. Лексичний склад фразеологічних одиниць. Тема 14. Формування лексики арабської мови. Основний лексичний склад сучасної літературної арабської мови. Іноземні запозичення в сучасній арабській літературній мові. Загальносемітська, питома арабська запозичена лексика арабської літературної мови. Асиміляція запозиченого слова в арабській літературній мові та діалектах. Тема 15. Лексикографія арабської літературної мови. Типи словників арабської мови.
Мова викладання	<i>українська та арабська</i>